

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lagstiftning om kriminalunderrättelseinhämtning vid Gränsbevakningsväsendet (RP x/2026 rd)

Inledning

Inrikesministeriet ber om ert utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lagstiftning om kriminalunderrättelseinhämtning vid Gränsbevakningsväsendet (RP x/2026 rd).

Syftet med propositionen är att komplettera den regeringsproposition som bereddes i den första fasen av projektet för lagstiftning om Gränsbevakningsväsendets kriminalunderrättelseinhämtning och som ska överlämnas till riksdagen i augusti. Propositionsutkastet från den första fasen, som ändrats efter remissbehandlingen, finns tillgängligt i utlåtandetjänsten som bakgrundsmaterial i den form det har lämnats till rådet för bedömning av lagstiftningen.

I den kompletterande propositionen skulle de bestämmelser fogas till första skedets proposition, vars stiftande förutsätter ändrandet av lagförbehåll som gäller skyddet för hemfriden och förtroliga meddelanden enligt 10 § i grundlagen. Regeringens proposition (RP 50/2026 rd) om ändring av 10 § i grundlagen är under behandling i riksdagen. Därtill föreslås det att det till kapitel 3 i Gränsbevakningsväsendets brottsbekämpningslag fogas bestämmelser om nya hemliga metoder för inhämtande av information. Propositionen innehåller också ett förslag till ändring av tvångsmedelslagen.

Bakgrund

Enligt statsminister Petteri Orpos regeringsprogram ska Gränsbevakningsväsendets befogenheter utvecklas i enlighet med kraven i den säkerhetspolitiska miljön. Enligt regeringsprogrammet stärker regeringen brottsbekämpningen för att öka medborgarnas säkerhet och förtroendet för myndigheterna. Regeringen anser att den organiserade brottsligheten utgör ett allvarligt hot mot Finlands säkerhet och den lagliga samhällsordningen. För att skydda den inre säkerheten införs ny lagstiftning om kriminalunderrättelseinhämtning som gör det möjligt att på ett effektivare sätt än för närvarande på basis av hot ingripa bland annat i allvarlig gängbrottslighet och organiserad brottslighet.

Målsättningar

Syftet med propositionen är att i enlighet med regeringsprogrammet säkerställa att Gränsbevakningsväsendets brottsbekämpningslag i tillräcklig utsträckning stöder brottsbekämpningen och att man genom lagstiftningen om hotbaserad kriminalunderrättelseinhämtning effektivt kan ingripa i allvarlig gängbrottslighet och organiserad brottslighet.

Målet är att komplettera regeringens proposition till riksdagen om lagstiftningen om kriminalunderrättelseinhämtning vid Gränsbevakningsväsendet så, att sådana metoder för kriminalunderrättelseinhämtning med vilka man kan ingripa i skydd av förtroliga meddelanden eller författningsrättsligt skydd av hemfriden fogas till regleringsramverket för hotbaserad kriminalunderrättelseinhämtning, som föreslagits i den nämnda propositionen. Sådana metoder för inhämtande av information är teleavlyssning, informationsinhämtning i stället för teleavlyssning, inhämtande av anslutningsuppgifter, teknisk avlyssning och teknisk observation av utrustning. Till urvalet av metoder för hotbaserad kriminalunderrättelseinhämtning skulle även fogas helt nya befogenheter för inhämtande av lägesuppgifter, platsspecifik underrättelseinhämtning och användning av deltagande informationskällor, vilka även föreslås att fogas till kapitel 3 i Gränsbevakningsväsendets brottsbekämpningslag för att förebygga brott.

Målet är att säkerställa tillräckliga befogenheter att inhämta information vid hotbaserad kriminalunderrättelseinhämtning för att möjliggöra ett med tanke på brottsbekämpningen effektivt inhämtande av information om organiserad brottslighet eller annan allvarlig brottslighet som allvarligt hotar individens eller samhällets säkerhet. Med de tillgängliga befogenheterna för informationsinhämtning skulle man sträva efter att erhålla säkrare och mer heltäckande kriminalunderrättelseinformation av högre kvalitet på ett mer resurseffektivt sätt. Detta kan anses vara en nödvändig förutsättning för lyckad bekämpning av allvarlig brottslighet och samhällelig effektfullhet, vilket är målet för hotbaserad kriminalunderrättelseinhämtning.

Med de nya befogenheterna för informationsinhämtning, som i propositionen föreslås att fogas till 3 kapitlet i Gränsbevakningsväsendets brottsbekämpningslag, strävar man efter att möjliggöra användningen av mer omfattande hemliga metoder för inhämtande av information för att förhindra allvarliga brott. Målet med ändringarna är att förbättra Gränsbevakningsväsendets brottsbekämpningsförmåga, medan man samtidigt beaktar skyddandet av de grundläggande friheterna av dem som är föremål för metoderna för inhämtande av information på ett behörigt sätt.

Svarsanvisningar för mottagare

Vem som helst kan lämna ett utlåtande.

Vänligen lämna utlåtandena i första hand genom att svara på begäran om utlåtande på utlatande.fi. Anvisningar för att använda och registrera sig i tjänsten finns på utlatande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar (användarstöd: lausuntopalvelu.om@gov.fi). Ministerierna ombeds också att spara det utlåtande som de lämnat via utlatande.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA (ärendenummer VN/20413/2026).

Om det inte är möjligt att använda utlåtande.fi kan utlåtandena sändas till ministeriets registratorskontor per e-post på adressen: kirjaamo.sm@gov.fi eller per post (till adressen Inrikesministeriet, PB 26, 00023 Statsrådet).

I de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret ber vi er ange ärendenumret VN/20413/2026. Dessutom ber vi att de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret skickas till exempel som bilaga till e-posten i Word- eller PDF-format så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom privatpersoners e-postadresser.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsidor (<https://intermin.fi/sv/projekt-och-lagberedning>, identifieringskod SM012:00/2026). Ett utlåtande som lämnats in av en privatperson publiceras dock på projektsidorna endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i ett följebrev till utlåtandet.

Alla utlåtanden som lämnats via utlåtande.fi, också utlåtanden från privatpersoner, är automatiskt tillgängliga för alla på utlåtande.fi. Ministeriet publicerar inte de utlåtanden som lämnats in till registratorskontoret på utlåtande.fi.

Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson lämnat in till registratorskontoret inte publiceras på webben, kan alla ta del av det vid ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Tidtabell

Vänligen lämna utlåtandet senast den 10.9.2026.

Propositionsutkastets huvudsakliga innehåll och lagförslaget publiceras på Inrikesministeriets projektsida och i utlåtandetjänsten på svenska så snart som möjligt.

Beredare

Mer information:

Jouni Pulkkinen, enhetschef, jouni.pulkkinen@raja.fi, tfn 0295 421 610

Roosa Leväinen, överinspektör, roosa.levainen@raja.fi, tfn 0295 421 615 (frånvarande 10.8.–30.8.)

Länkar:

<https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM012:00/2026> - Linkki sisäministeriön hankesivulle

Bilagor:

[Tausta-aineisto täydennettävä HE-luonnos.docx](#) - Tämä esitysluonnos on tarkoitettu vain informatiiviseksi tausta-aineistoksi, eikä siitä pyydetä lausuntoja.

[HE-luonnos Rajavartiolaitoksen rikostiedustelua koskevan esityksen täydentämisestä.docx](#) - Lausuntoja pyydetään tästä esitysluonnoksesta.

Sändlista:

DNA Oyj
Eduskunnan oikeusasiamies
Electronic Frontier Finland ry - EFFI ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Elisa Oyj
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin hovioikeus
Helsingin kärjäoikeus
Helsingin poliisilaitos
Helsingin yliopisto / Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti
Huoltovarmuuskeskus
Ihmisoikeusliitto ry
Juristiliitto
Keskusrikospoliisi
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Maa- ja metsätalousministeriö
Maahanmuuttovirasto
Maanpuolustuksen henkilökuntaliitto MPHL ry
Medialiitto ry
Oikeusministeriö
Oikeustoimittajat ry
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Poliisiammattikorkeakoulu
Poliisihallitus
Poliisin ja Rajan henkilöstö JHL ry
Puolustusministeriö
Päälystöliitto ry
Rajaturvallisuusunioni ry
Rikosseuraamuslaitos
Rikosuhripäivystys
Sisäministeriön poliisiosasto
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suojelupoliisi

Suomen Asianajajat
Suomen Erillisverkot Oy
Suomen Journalistiliitto ry
Suomen Konepäälystöliitto SKL ry
Suomen tuomariliitto ry
Suomen ympäristökeskus
Syyttäjälaitos
Tasiavallan presidentin kanslia
Telia Finland Oyj
Tiedusteluvalvontavaltuutettu
Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
Tietosuojavaltuutettu
Tulli
Tuomioistuinvirasto
Turvallisuuskomitea
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Ulosottolaitos
Upseeriliitto ry
Valtioneuvoston kanslia
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Vero
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ympäristöministeriö

Utlåtande av remissinstansen

Ni kan skriva ert utlåtande i textfältet nedan

Hanen Tom

Pulkkinen Jouni
Sisäministeriö